

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/158/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314227310
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Svetlovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1314227310.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: D. U., bytom T. X, O. E., zastúpená J. s. r. o., N. XX/A, U., proti odporkyni: X. E., U. M. XX, U., zastúpená J.. T. D., bytom X. XX, U., o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie odporkyne proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 9.januára 2015, č. k. 17C 271/2014 - 9, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporkyni uložil povinnosť zdržať sa nakladania so spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1/2 k celku nehnuteľnosti zapísanej na S. Č.. XXXX pre katastrálne územie O. E., obec O. E., okres Senec ako pozemok registra "C" s parc. č. XXXX/XXX o výmere 571 m², druh pozemku: ostatné plochy a so spoluvlastníckym podielom o veľkosti X/XXX z celku k nehnuteľnostiam zapísaným na S. Č.. XXXX pre katastrálne územie O. E., obec O. E., okres Senec ako parcely registra "C" s parc. č. XXXX/X, druh pozemku: ostatné plochy, o výmere XXXX J.2, s parc. č. XXXX/XX, druh pozemku: ostatné plochy, o výmere XXXX m², s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: ostatné plochy, o výmere XXXX J., najmä, aby sa zdržala akýchkoľvek úkonov, ktorými by uvedené spoluvlastnícke podiely scudzila tretej osobe, prípadne blízkym osobám a to až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej.

Navrhovateľka návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnila tým, že odporkyni, ako bývalej priateľke jej syna S.Š. U., na základe ústnej dohody požičala žalovanú sumu peňazí vo výške 20.556,- eur za účelom zabezpečenia si spoločného bývania, ktoré jej mala rovnako ako jej syn vrátiť po získaní úveru. Požičané peniaze poukázala navrhovateľka v mene odporkyne a svojho syna priamo zo svojho účtu v prospech predávajúceho a zhotoviteľa. Obsah tejto dohody malo potvrdzovať aj vyhlásenie syna odporkyne zo dňa 3. 4. 2014. Dňa 16. 4. 2014 uzatvoril jej syn a odporkyňa ako kupujúci kúpnu zmluvu, na základe ktorej nadobudli do podielového spoluvlastníctva, každý v jednej polovici, nehnuteľnosť zapísanú na S. Č.. XXXX, v súčasnosti na S. Č.. XXXX, katastrálne územie O. E., obec O. E., okres Senec ako pozemok registra „C“ s parc. č. XXXX/XXX o výmere 571 m², druh pozemku: ostatné plochy so spoluvlastníckym podielom o veľkosti X/XXX z celku k nehnuteľnostiam zapísaným na S. Č.. XXXX pre katastrálne územie O. E., obec O. E., okres Senec ako parcely registra „C“ s parc. č. XXXX/X, druh pozemku: ostatné plochy, o výmere XXXX m², s parc. č. XXXX/XX, druh pozemku: ostatné plochy, o výmere XXXX m², s parc. č. XXXX/XXX, druh pozemku: ostatné plochy, o výmere XXXX m². Na kúpnu cenu určenú vo výške XX.XXX,- eur bola vystavená faktúra na meno syna navrhovateľky a odporkyne ako kupujúcich, ale na základe dohôd medzi nimi bola táto uhradená z bankového účtu navrhovateľky dňa 18. 4. 2012 v celej výške na účet predávajúceho uvedený v predmetnej faktúre. Súčasne s kúpnu zmluvou uzavreli syn navrhovateľky a odporkyňa ako objednávateľia aj zmluvu o dielo spočívajúcu vo vybudovaní cestnej komunikácie a príslušných inžinierskych sietí za dohodnutú cenu 11.648,- eur, ktorú rovnako uhradila navrhovateľka prevodom zo

svojho účtu. V odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 3. 12. 2014 odporkyňa popierala existenciu predmetného záväzkového vzťahu, vrátane povinnosti vrátiť požičanú sumu peňazí vo výške 20.556,-eur, no nevyvracala skutočnosti uvádzané navrhovateľkou o nadobudnutí vlastníctva odporkyne k stavebnému pozemku a k spoluvlastníckemu podielu k pozemkom pod komunikáciou, a ani úhradu kúpnej ceny v zmysle kúpnej zmluvy a úhradu ceny za dielo v zmysle zmluvy o dielo vykonanú navrhovateľkou namiesto odporkyne. Navrhovateľka bola preto toho názoru, že vzhľadom na vyhlásenie odporkyne o popieraní jej záväzku vrátiť navrhovateľke požičanú sumu peňazí a s poukazom na finančnú a majetkovú situáciu odporkyne, ktorá začiatkom roka 2015 nastúpi na materskú dovolenku, je daná dôvodná obava, že výkon rozhodnutia, ktorým bude rozhodnuté vo veci samej, môže byť ohrozený. Odporkyňa navyše deklarovala svoj zámer bezodplatne previesť vlastnícke právo k svojmu spoluvlastníckemu podielu k stavebnému pozemku a k pozemkom pod komunikáciou na tretie osoby, prípadne na blízke osoby, čím by došlo k zmenšeniu majetku odporkyne, z ktorého by navrhovateľka mohla prípadne uspokojiť svoj nárok na zaplatenie dlžnej sumy v prípade výkonu rozhodnutia vo veci samej. Navrhovateľka bola preto presvedčená, že vo veci je daná potreba dočasnej úpravy pomerov spočívajúca v dočasnom obmedzení týkajúcom sa dispozície odporkyne so spoluvlastníckym podielom k stavebnému pozemku a pozemkom pod komunikáciou. Uvedeným obmedzením vlastníckeho práva by podľa navrhovateľky nedošlo k neprimeranému zásahu do majetkovej sféry odporkyne, pretože k týmto spoluvlastníckym podielom prislúcha zákonné predkupné právo v zmysle § 140 Obč. zák. v prospech ostatných spoluvlastníkov, ale je potrebné obmedziť dispozíciu odporkyne pre prípad prevodu na blízke osoby, ktorý zákonnému obmedzeniu nepodlieha. Nariadením predbežného opatrenia podľa nej nedôjde ani k obmedzeniu vlastníckych práv odporkyne nad nevyhnutnú mieru v zmysle zásady proporcionality medzi výškou zabezpečovaného nároku a hodnotou majetku odporkyne, dispozícia s ktorým má byť predbežným opatrením obmedzená.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 102 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, 4 a 8, § 76 ods. 1 písm. e/, f/, O. s. p. a vecne tým, že navrhovateľka v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia preukázala a dostatočne osvedčila potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania a stotožniac sa s navrhovateľkou prezentovanými skutkovými i právnymi dôvodmi podaného návrhu, ďalšie dôvody v zmysle ust. § 76 ods. 4 O. s. p. neuviedol.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie odporkyňa. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Prvostupňovému súdu vytkla, že z výrokovej časti napadnutého uznesenia nie je zrejmé, na základe akého ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu bolo predbežné opatrenie nariadené a toto pôsobí dojmom, že súd prvého stupňa postupoval tak podľa § 76 ods. 1 písm. e/ O. s. p., ako aj podľa § 76 ods. 1 písm. f/ O. s. p., čo označila za nezrozumiteľné a neurčité. Prvostupňový súd tiež podľa nej pochybil, keď bez ďalšieho vychádzal z nepreukázaného a klamlivého tvrdenia navrhovateľky, že odporkyňa deklarovala svoj zámer bezodplatne previesť vlastnícke právo k spoluvlastníckym podielom na označených nehnuteľnostiach v prospech tretích osôb, čím by došlo k zmenšeniu majetku odporkyne, z ktorého by mohol byť uspokojený nárok navrhovateľky na zaplatenie žalovanej sumy. Pri takomto postupe súdu nereflektujúcom dôkaznú povinnosť účastníka konania by potom podľa odporkyne stačilo predložiť akékoľvek nepodložené tvrdenia či klamstvá. V tejto súvislosti odporkyňa vyvrátila tvrdenie navrhovateľky, že by mala snahu previesť vlastnícke právo na spoluvlastníckych podieloch na tretie osoby alebo osoby blízke. Uviedla, že pokiaľ by boli tieto hypotetické a nepodložené predstavy navrhovateľky opodstatnené, mohla vlastnícke právo vzhľadom na dostatok času a príležitostí previesť už dávno, čo však neurobila. Za právne irelevantnú vo vzťahu k navrhovanému predbežnému opatreniu označila odporkyňa skutočnosť, že doteraz navrhovateľke nezaplatila požičanú sumu peňazí. Dodala tiež, že jej nie je zrejmé, čo oprávňuje navrhovateľku bezprecedentným spôsobom zasahovať do jej osobnostných práv, súkromia a ľudských práv, keď má potrebu skúmať a posudzovať jej majetkové pomery. Navyše závery navrhovateľky v tomto smere sú podľa odporkyne nesprávne a nepresvedčivé, nakoľko táto je spoluvlastníčkou aj iných nehnuteľností, ako aj výlučnou vlastníčkou hnutelých a nehnuteľných vecí vrátane finančných prostriedkov, z ktorých by mohla navrhovateľka svoj nárok uspokojovať za predpokladu, že by súd žalobnému návrhu vyhovel. Odporkyňa sa nestotožnila ani s tvrdením navrhovateľky, že nariadením predbežného opatrenia jej nevznikne žiadna majetková ujma. Navrhovateľka totiž má vedomosť o tom, že iná nehnuteľnosť vo výlučnom vlastníctve odporkyne je financovaná prostredníctvom úveru so záložným právom v prospech peňažného ústavu. Záverom odporkyňa poukázala aj na iniciatívu navrhovateľky týkajúcu sa mimosúdneho riešenia sporu, z ktorej jej nie je zrejmé, či navrhovateľka má záujem o vrátenie údajnej

pôžičky alebo spoluvlastníckeho podielu. Zdôraznila tiež, že navrhovateľka súdu prvého stupňa zabudla uviesť, že odporkyňa už dlhšiu dobu vyvíja iniciatívu a deklaruje, že chce previesť svoj spoluvlastnícky podiel na navrhovateľku, jej syna, jej dcéru, resp. kohokoľvek podľa jej vlastného uváženia, avšak navrhovateľka odporkyňou predložené návrhy zmlúv neakceptuje.

Navrhovateľka sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

Odvolačný súd vec prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie treba zmeniť. Skutočnosť, že odvolanie bolo v zákonnej lehote podané oprávnenou osobou, t. j. osobou odporkyňou riadne splnomocnenou na zastupovanie v konaní o nariadenie predbežného opatrenia, mal odvolací súd za preukázanú z prípojeného spisu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 16C 126/2015 (pôvodne vedeného pod sp. zn. 39Ro 2430/2014), nakoľko z obsahu oboch spisových materiálov je nepochybné, že vo veci vedenej na súde prvého stupňa pod sp. zn. 17C 271/2014 sa jedná o návrh na nariadenie predbežného opatrenia podaný podľa § 102 ods. 1 O. s. p. po začatí konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 16C 126/2015 (o zaplatenie 20.556,- eur s príslušenstvom).

Zmyslom inštitútu predbežného opatrenia upraveného tak v ustanoveniach § 74 až 77a, ako aj v ustanovení § 102 O. s. p., je rýchle a pružné vyriešenie situácie, ktorá si z dôvodov uvedených v predmetných ustanoveniach vyžaduje okamžitý zásah súdu. K jeho atribútom patrí dočasnosť a provizórnosť. V zmysle ust. § 102 ods. 1 O. s. p. je nariadenie predbežného opatrenia po začatí konania odôvodnené potrebou dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania. Dočasnou úpravou pomerov, t. j. dočasným zákazom dispozície a užívania, pritom môže byť obmedzené aj vlastnícke a užívacie právo, ktoré požíva ústavnú a zákonnú ochranu, a to vtedy, ak by výkon vlastníckeho práva bol v rozpore s chránenými hodnotami (právami). Na rozhodovanie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia po začatí konania sa podľa § 102 ods. 1 O. s. p. primerane aplikujú ust. § 75 až 77 O. s. p. (právna úprava predbežných opatrení, ktorých nariadenie sa navrhuje pred začatím konania o veci samej).

Úspech účastníka konania, ktorý sa domáha nariadenia predbežného opatrenia, si vyžaduje preukázanie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi účastníkmi konania, ohľadne ktorého majú byť upravené ich pomery (tzv. osvedčenie nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej (dočasnej) úpravy. Samotný nárok teda nemusí byť preukázaný nepochybné. Podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je súčasne osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo niektorého z účastníkov ohrozené. Z dočasného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. V každom prípade je teda potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj osvedčenie existencie nebezpečenstva bezprostredne hrozacej ujmy. Súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia posudzuje potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania vždy vo vzťahu k nároku uplatnenému vo veci samej. Predbežným opatrením však nie je prejudikovaný konečný výsledok sporu, len sa ním zabezpečuje, aby konečné rozhodnutie mohlo mať vôbec reálny význam, a to aj preventívnymi účinkami predbežného opatrenia, ktoré v naliehavých prípadoch môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy, a ak k nej došlo, aj jej zväčšovaniu. Aj v prípade, že sú splnené formálne a vecné predpoklady vyžadované zákonom pre nariadenie predbežného opatrenia, súd musí ešte zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb, a teda posúdiť primeranosť zásahu, ktorý predstavuje nariadenie predbežného opatrenia.

V prejednávanej veci sa súd prvého stupňa s odkazom na ust. § 76 ods. 4 O. s. p. plne stotožnil so skutkovým a právnym zdôvodnením návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, z ktorého vyvodil osvedčenie potreby dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania. Odvolací súd však po pripojení spisového materiálu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 16C/126/2015 týkajúceho sa veci samej, v ktorej sa navrhovateľka voči odporkyňi titulom vrátenia pôžičky domáha zaplatenia sumy XX.XXX,- eur s príslušenstvom, dospel k záveru, že navrhovateľka v konaní neosvedčila potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania odôvodňovanú odporkyňou deklarovávaným zámerom bezodplatne previesť spoluvlastnícky podiel na predmetných nehnuteľnostiach, ktorý by mohol slúžiť na uspokojenie

žalovanej pohľadávky, na tretie osoby a finančnou situáciou odporkyne, ktorá by začiatkom roka 2015 mala nastúpiť na materskú dovolenku.

Napriek tomu, že ust. § 102 ods. 1 O. s. p. upravujúce nariadenie predbežného opatrenia po začatí konania, na rozdiel od ust. § 74 O. s. p. *expressis verbis* neuvádza obavu z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia ako dôvod pre nariadenie predbežného opatrenia po začatí konania, súdna prax dospela k záveru, že aj v priebehu konania je možné nariadiť predbežné opatrenie z tohto dôvodu, ktorý je možné subsumovať pod potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania. Aj v takomto prípade však navrhovateľa predbežného opatrenia zaťažuje povinnosť osvedčiť, že subjekt, ktorému vyplýva povinnosť z hmotného práva, sa správa tak, že úmyselne zmenšuje svoj majetok postihnuteľný v rámci výkonu rozhodnutia, s cieľom vyhnúť sa jej plneniu. Toto ohrozenie súd skúma u povinného, resp. budúceho povinného a oprávnený musí tvrdiť a osvedčiť, že povinný robí faktické alebo právne úkony, ktoré v konečnom dôsledku môžu viesť k zmareniu, sťaženiu alebo znemožneniu núteného výkonu (budúceho) exekučného titulu. K takýmto úkonom pritom patrí napr. ponechanie majetku bez akejkoľvek ochrany, prevzatie dlhov, pristúpenie k záväzkom bez primeraného hospodárskeho dôvodu, uzavieranie nevýhodných kúpnych zmlúv, v ktorých sa odkladá splatnosť kúpnej ceny, resp. kúpna cena je neprímeraná predmetu kúpy a iné. Navrhovateľka však v predmetnej veci obavu z ohrozenia budúceho výkonu súdneho rozhodnutia odôvodňovala len finančnou situáciou odporkyne nastupujúcej na materskú dovolenku, z čoho však bez ďalšieho nemožno vyvodit' neschopnosť odporkyne splniť žalovaný záväzok v prípade úspechu navrhovateľky vo veci samej, ako aj ničím neosvedčenou obavou z možného prevodu spoluvlastníckeho podielu odporkyne k označeným nehnuteľnostiam na tretie osoby. Navrhovateľkou nebol prezentovaný žiaden dôkaz nasvedčujúci úmyslu odporkyne znížiť hodnotu jej majetku, ktorý by bolo možné postihnúť výkonom rozhodnutia, a ani inému konaniu, ktoré by podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňovalo jej majetkové pomery za situácie, že rozsah iného majetku odporkyne by nestačil na uspokojenie žalovanej pohľadávky. Rovnako je potrebné dodať, že dôvodnosť obavy z ohrozenia budúceho výkonu súdneho rozhodnutia znejúceho na peňažné plnenie nezakladá každý odplatný prevod vecí, práv alebo majetkových hodnôt, ale len prevod, za ktorý by nebola poskytnutá primeraná (rovnocenná) náhrada. Možno preto prisvedčiť odvolacej argumentácii odporkyne, že len subjektívne a nepodložené obavy navrhovateľky z prípadného prevodu vlastníckeho práva k časti nehnuteľného majetku odporkyne, nemôžu byť bez ďalšieho podkladom pre tak výnimočný zásah ako je ingerencia súdu vo forme predbežného opatrenia. Právne neopodstatnené sú však odvolacie námietky, v ktorých odporkyňa poukazovala na nedostatok výroku napadnutého rozhodnutia, v ktorom absentovalo označenie ustanovenia právneho predpisu, na základe ktorého bolo rozhodnuté, nakoľko právne posúdenie veci patrí k obligatorným formálnym náležitostiam odôvodnenia súdneho rozhodnutia, nie jeho výrokovej časti (viď § 157 a § 169 O. s. p.). Navyiac ust. § 76 ods. 1 O. s. p. len demonštratívne (príkladmo) uvádza povinnosti, ktoré môžu byť uložené predbežným opatrením a vylúčená nie je ani ich kumulácia, ku ktorej dochádza najmä v prípadoch predbežných opatrení nariadených podľa § 76 ods. 1 písm. e/ a f/ O. s. p..

S poukazom na vyššie uvedené, keď zo strany navrhovateľky nebola osvedčená potreba dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania ako obligatorná (povinná) podmienka pre nariadenie predbežného opatrenia, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

O trovách konania o predbežnom opatrení rozhodne súd v konaní vo veci samej v zmysle ust. § 145 O. s. p..

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.